มาตรการควบคุมสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า กรณีการควบคุมคุณภาพสินค้า
The Control Measures for Trademark Licensing Agreements Concerning Goods Quality Control

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสถียรภาพ นาหลวง*
Assistant Professor Dr. Sthianrapab Naluang
วิสิฐ ญาณภิรัต**
Wisit Yanpirat

วันรับบทความ 18 ตุลาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 4 มีนาคม 2567; วันตอบรับตีพิมพ์ 14 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอบทวิเคราะห์ผลการศึกษามาตรการควบคุมสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้ากรณีการควบคุมคุณภาพสินค้าเปรียบเทียบกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศไทยกับกฎหมายเครื่องหมายการค้าของสหรัฐอเมริกา จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระบุว่ากฎหมายของทั้งสองประเทศมีปัญหาเริ่มแรกทำนองเดียวกัน คือ อนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าได้หรือไม่ ต่อมาเมื่อปัญหาดังกล่าวหมดสิ้นไปเพราะมีการแก้ไขกฎหมายด้วยบัญญัติหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าไว้ชัดเจนรวมถึงการกำหนดให้ผู้อนุญาตมีหน้าที่จะต้องควบคุมคุณภาพสินค้าของผู้รับอนุญาต แต่ด้วยเหตุที่กฎหมายมิได้บัญญัติหลักเกณฑ์การควบคุมคุณภาพสินค้าไว้อย่างชัดเจน ทำให้มีการใช้กฎหมายการควบคุมคุณภาพสินค้าสองระดับ คือ การควบคุมอย่างเคร่งครัด และการควบคุมอย่างเหมาะสม การใช้ทั้งสองมาตรการควบคุมดังกล่าว ทำให้การใช้บังคับกฎหมายเกิดความไม่แน่นอน

คำสำคัญ: สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายการค้า การควบคุมคุณภาพ

* อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายการค้าและการลงทุน) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ; Email: sthianrapabnln@au.edu
Program Coordinator in Master of Laws Program (Trade and Investment Law Program), Assumption University
** อาจารย์ในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรภาษาไทย) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ; Email: wisitynp@au.edu
Wisit Yanpirat, Lecturer in Bachelor of Laws Program (Thai Program) Assumption University

Abstract

This article aims to present an analysis of the control measures for trademark licensing agreements concerning product quality control, comparing trademark law in Thailand with trademark law in the United States. The findings from the study indicate that both countries initially faced similar issues regarding whether the use of trademarks could be permitted. Once this issue was resolved through legal amendments that clearly established guidelines for trademark licensing, including the requirement for licensors to control the quality of the licensee's goods, there were no specific regulations for such control. This lack of clear guidelines has led to two levels of interpretation regarding quality control: strict control and appropriate control. The application of the two control methods has caused the application of the law to become unpredictable.

Keywords: Trademark license, Trademark, Quality control

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

บุญมา เตชะวณิช, 'สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า' (การสัมมนาเรื่องการทำสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่สิทธิและสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยีในลักษณะอื่น, 2 มีนาคม 2530).

สุชาดา พรพิพัฒน์ไพศาล 'สัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้า: ศึกษากรณีลักษณะข้อตกลงที่เป็นการจำกัดเสรีภาพทางการค้าของผู้รับอนุญาต' (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2536).

เสถียรภาพ นาหลวง, เครื่องหมายการค้า ชื่อทางการค้า และค่านิยมทางการค้า (มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ).

ภาษาต่างประเทศ

Irene Calboli, 'The Sunset of Quality Control in Modern Trademark Licensing' 2007 (2) American University Law Review 342.

Kevin park, '"Naked" is Not a Four-Letter Word: Debunking the Myth of the "Quality Control Requirement"' in Trademark Licensing (1992) 82 Trademark Report 531.

Mark A. Lemley, The Modern Lanham Act and the Death of Common Sense, (1999) 7 The Yale Law Journal 1687.

Mathias Strasser, 'The Rational Basics of Trademark Protection Revisited: Putting the Dilution Doctrine into Context' (2011) 2 Fordham Intellectual Property, Media and Entertainment Law Journal 376.

Thomas McCarthy, Trademarks and Unfair Competition (Cooperative Publishing 1984).

William M. Landes & Richard A Posner, 'Trademark Law: An Economic Perspective' (1987) 2 Journal of Law and Economics 265.

Harry W. Porter, 'The Lanham Act' (1951) 1 History of Education Journal 1.

United States Court of Appeals, Macmahan Pharmacal Co v. Denver Chemical Mfg Co (113 F. 468) (December 16, 1901) <https://case-law.vlex.com/vid/macmahan-pharmacal-co-v-888852435> สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2568.

United States Patent and Trademark Office, United States Trademark Law, Federal Statutes, November 25, 2013, 2 <https://www.uspto.gov/sites/default/files/trademarks/law/ Trademark_Statutes.pdf>.